

în domnie cu ajutorul cumnatului său, Ioan de Hunedoara și domnește pînă în ianuarie 1449.⁴⁰ Cedarea Chilieii avu loc înainte de 22 august 1448, cînd, în omagiul prestat de Petru voievod regelui Poloniei se face aluzie, cum vom vedea imediat, la cedarea Chilieii. Pentru a putea înțelege cedarea orașului într-un cadru de interdependență a faptelor politice, trebuie s-o punem în legătură cu pregătirea expediției lui Ioan de Hunedoara împotriva turcilor la începutul verii anului 1448, expediție care s-a terminat, precum se știe, cu dezastrul de la Cossovo, din 17—19 octombrie acel an.

În iulie 1448 Cazimir scria lui Ioan de Hunedoara, afirmîndu-și calitatea de suzeran al Moldovei și declarînd că va pune rînduială în rivalitatea pentru tronul acestei țări.⁴¹ La 1 august același an Ioan de Hunedoara, aflînd că regele Poloniei Cazimir se apropie cu oastea sa de granițele Moldovei, îi scrie din Mediaș, rugîndu-l ca să nu turbure domnia lui Petru înainte ca el, Ioan de Hunedoara, să se fi întors din expediția împotriva turcilor, fiind gata de plecare.⁴² Agresiunea Poloniei împotriva vasului guvernatorului ar fi însemnat o lovitură în spate dată luptei duse împotriva creștinătății întregi.

Ni se pare evident că în legătură cu aceste tratări diplomatice, care aveau de scop acoperirea dinspre răsărit și Sud-Est a Transilvaniei și Ungariei în timpul expediției lui Ioan de Hunedoara în Serbia, este de pus și cedarea Chilieii. Sosirea garnizoanei lui Ioan de Hunedoara în cetatea de la Dunăre avea de scop să împiedice o diversiune a oștilor turcești prin Dobrogea împotriva Moldovei, era destinată să apere Moldova, în timpul lipsei guvernatorului, de un atac turcesc, așa cum spune cronica. Așa dar credem că cedarea a avut loc în timpul pregătirii expediției de la Cossovo, în iunie-iulie 1448.

Care a fost însă reacția regelui Cazimir și a cîrmuirii Poloniei față de cedarea cetății de la Dunăre? Această schimbare de stăpînire însemna, nu numai o garanție că Moldova va rămîne în sfera de influență a guvernatorului, dar și o tăiere a drumului comercial al Poloniei la Dunăre, care începuse să se înfiripeze.

Petru II față de atitudinea hotărîtă a regelui, care nu voia să recunoască faptul împlinit și sosise cu oaste nu departe de granițele Moldovei, neputînd nădăjdui în ajutorul guvernatorului, care pornise spre locurile îndepărtate ale Serbiei, este nevoit să se închine regelui Poloniei, aprobînd actul omagial de la Hotin, la 22 august 1448. De fapt tratările diplomatice între Polonia și Moldova la Hotin s-au cristalizat în mai multe acte sau instrumente diplomatice. La 20 august regele Poloniei declară din Camenița că ia sub protecția sa Moldova și pe domnul ei Petru, făgăduind să-l apere împotriva oricărui dușman⁴³ apoi

⁴⁰ M. Costăchescu, *op. cit.*, II, p. 294—298, N. Grigoraș, *Din istoria diplomației moldovenești (1432—1457)*, Iași, 1948, p. 129—151.

⁴¹ *Monumenta Medii Aevi Poloniae*, XIV-3, p. 33—34.

⁴² *Ibidem*, II—2, p. 40—41.

⁴³ A. I. Jabłonowski, *Sprawy woloskie za Jagiellonów*, în « *Zródła Dziejowe* », X, p. 27. Lipsește în colecția citată a lui M. Costăchescu.